

ŠTÁTNA POMOC

V zmysle článku 107 odsek 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEU“) pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

V súvislosti s reformou pravidiel Európskej únie v oblasti štátnej pomoci bol prijatý zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci), ktorý upravuje postup pri poskytovaní štátnej pomoci a minimálnej pomoci.

V nadväznosti na vyšie uvedené, sú žiadatelia o poskytnutie podpory formou dotácie povinní fondu poskytnúť relevantné údaje, na posúdenie toho, či poskytnutie podpory formou dotácie je pomocou v zmysle vyšie uvedeného.

Fond pri poskytovaní podpory podľa zákona o fonde posudzuje naplnenie kritérií štátnej pomoci:

I. Podnik a hospodárska činnosť

Pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú len vtedy, keď je príjemcom pomoci podnik, v zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ.

Za podniky sa považujú subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť bez ohľadu na ich právne postavenie a spôsob ich financovania.¹

Hospodárska činnosť je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu.²

II. Výhoda

Výhodou v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEU je každá hospodárska výhoda, ktorú by podnik nemohol získať za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu.³

Výhoda je prítomná vždy, keď sa v dôsledku zásahu štátu⁴ zlepší finančná situácia podniku za podmienok, ktoré sú odlišné od bežných trhových podmienok.

¹ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, *Pavlov a i.*, spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 107.

² Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, *Komisia/Taliansko*, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7; rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1998, *Komisia/Taliansko*, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36; rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, *Pavlov a i.*, spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 75.

³ Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, *SFEI a i.*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, *Španielsko/Komisia*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

⁴ Pojem „zásah štátu“ nezahŕňa len pozitívne opatrenia štátu, ale vzťahuje sa aj na situáciu, keď orgány neprijímajú opatrenia za určitých okolností, napr. nevymáhajú dlh. Pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora z 12. októbra 2000, *Magefesa*, C-480/98, ECLI:EU:C:2000:559, body 19 a 20.

Posúdenie spočíva v porovnaní finančnej situácie podniku po prijatí opatrenia s jeho finančnou situáciou v prípade, že by sa opatrenie neprijalo.⁵

III. Selektívnosť

Na poskytnutie podpory formou dotácie z fondu sa vzťahuje článok 107 odsek 1 ZFEU, iba v prípade, že poskytnutie podpory formou dotácie selektívnym spôsobom zvýhodňuje niektoré podniky alebo kategórie podnikov, niektoré odvetvia hospodárstva alebo výrobu určitých druhov tovaru.

IV. Narušenie hospodárskej súťaže

Opatrenie poskytnuté štátom sa pokladá za opatrenie narúšajúce hospodársku súťaž alebo hroziace narušením hospodárskej súťaže, ak sa ním môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými súťaží.⁶ Z praktického hľadiska sa teda narušenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEU vo všeobecnosti pokladá za existujúce vtedy, keď štát poskytne finančnú výhodu podniku v liberalizovanom odvetví, v ktorom existuje alebo môže existovať hospodárska súťaž.⁷

V. Vplyv na obchod

Podpora podnikov z verejných zdrojov predstavuje podľa článku 107 ods. 1 ZFEU štátnej pomoc len vtedy, keď „ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“. V tejto súvislosti nie je potrebné určiť, že pomoc má skutočný vplyv na obchod medzi členskými štátmi, ale len to, či môže mať vplyv na tento obchod.⁸ Súdy Únie v prvom rade rozhodli, že „ak finančná pomoc priznaná štátom posilňuje postavenie podniku v porovnaní s inými podnikmi, ktoré si konkurujú v obchode v rámci [Únie], tento obchod sa musí považovať za ovplyvnený pomocou“.⁹

Bližšie informácie o štátnej pomoci sú prístupné na stránke www.statnapomoc.sk a v Oznámení Komisie o pojme štátnej pomoci uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01).

Na účely posúdenia kritérií štátnej pomoci, žiadateľ uvádza informácie o projekte v príslušných prílohách žiadosti.

⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, *Talianko/Komisia*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11. Rozsudok Všeobecného súdu z 15. júna 2000, Alzetta, spojené veci T-298/97, T-312/97 atď., ECLI:EU:T:2000:151, bod 80.

⁷ Rozsudok Všeobecného súdu z 15. júna 2000, Alzetta, spojené veci T-298/97, T-312/97 atď., ECLI:EU:T:2000:151, body 141 až 147; rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

⁸ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 65; rozsudok Súdneho dvora z 8. mája 2013, Libert a i., spojené veci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 76.

⁹ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 66; rozsudok Súdneho dvora z 8. mája 2013, Libert a i., spojené veci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 77; rozsudok Všeobecného súdu zo 4. apríla 2001, Friulia Venezia Giulia, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, bod 41.